

maakt ruimte voor onderwijs

MODULEHANDLEIDING WOORDEN 2F

Inleiding	2
Doelgroep	2
Rubriekenoverzicht	3
De rubrieken toegelicht	5
Rubriek A: Het Digitale Woordenboek	5
Rubriek B: Woord en context	5
Rubriek C: Samenstellingen	5
Rubriek D: Woorden met achtervoegsels	6
Rubriek E: Woorden met voorvoegsels	6
Rubriek F: Opleiding en beroep	6
Rubriek G: Economie en handel	6
Rubriek H: Verzorging	6
Rubriek I: Techniek	7
Rubriek J: Horeca	7
Achtergrondinformatie	8
Woordenlijst	10

Inleiding

Numo is een online leermiddel waarmee leerlingen de basisvaardigheden van Nederlands, rekenen/wiskunde, Engels en Duits adaptief kunnen oefenen tot ze het beoogde niveau hebben bereikt.

Adaptief betekent dat het programma zich automatisch aanpast aan het oefengedrag van leerlingen. Is een leerling goed in een vaardigheid, dan gaat hij er met sprongen doorheen. Bij onderdelen waarmee hij moeite heeft, staat het programma langer stil. De leerling krijgt dan extra oefeningen en meer feedback.

Numo kan teruggrijpen op oefenstof van groep 6 van de basisschool. Een leerling die uitblinkt in een vaardigheid, kan doorgaan met oefenen tot 3F- of zelfs 4F-niveau. Dat is de grote kracht van adaptieve software!

Doordat leerlingen met Numo de basisvaardigheden eigen maken, heb jij als docent meer tijd voor andere, leuke dingen, zoals individuele begeleiding, thema-opdrachten, interactieve werkvormen, oefenen met schrijfvaardigheid, projecten rondom rekenen, debatteren en literatuur.

Doelgroep

Woorden 2F is vooral bedoeld voor leerlingen in het vmbo en in mbo 1 en -2. In havo/vwo en mbo 3 en -4 kan het programma ook remediërend gebruikt worden. Woorden 2F is door de diagnostische aanpak en de individuele feedback bijzonder geschikt voor groepen waarin niveauverschillen bestaan op het gebied van woordkennis. Het programma kan gebruikt worden door zowel allochtone als autochtone leerlingen.

Voorzieningen voor leerlingen met leesproblemen

Alle uitlegschermen en teksten die bij het programma horen, zijn ingesproken. Het is daardoor mogelijk het programma ook te gebruiken voor leerlingen die problemen hebben met technisch lezen. Klinkt men in het tekstvak dan wordt dit verbreed om meer ruimte te geven aan de hele tekst. Voor een grotere letter kan men CTRL+ gebruiken en om weer terug te gaan naar normaal CTRL- of CTRL0. Verschijnt onder in beeld een geluidknop, dan kan deze worden ingedrukt om de tekst te laten voorlezen

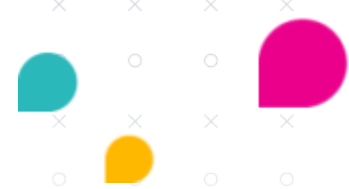
Rubriekenoverzicht

*Hierbij is geluid noodzakelijk.

Rubriek	Oefening	Omschrijving van de activiteit
Sprongtoetsen	1 Rubriek A t/m E 2 Rubriek F t/m J 3 Rubriek A t/m J	Lees de vraag en kies het juiste antwoord. Lees de vraag en kies het juiste antwoord. Lees de vraag en kies het juiste antwoord.
A Betekenis en woordenboek	1 Het digitale woordenboek 2 Zoeken in het woordenboek 3 Homoniemen zoeken 4 Welke betekenis 5 Verschillen en overeenkomsten 6 Letterlijk of figuurlijk 7 Woordenboek en betekenissen	Omgaan met het digitale woordenboek. Zoeken in het digitale woordenboek. Wijs steeds twee homoniemen aan. Lees de vraag en kies het juiste antwoord. Lees de vraag en kies het juiste antwoord. In welke rij past dit? Wijs de juiste rij aan. Lees de vraag en kies het juiste antwoord.
B Woord en context	1 Woordfamilies 2 Woorden in woorden 3 Woorddelen in woorden 4 Betekenis afleiden uit woord(delen) 5 Betekenis afleiden uit zinnen 6 Betekenis afleiden uit teksten 7 Betekenis afleiden	Wis de streepjes en vul de ontbrekende woorden in. Let op de familiewoorden. Wijs de juiste betekenis aan. Probeer tot het goed is. Wijs de juiste betekenis aan. Probeer tot het goed is. Lees de vraag en kies het juiste antwoord. Lees de vraag en kies het goede antwoord. Lees de vraag en kies het goede antwoord. Lees de vraag en kies het juiste antwoord.
C Samenstellingen	1 Samenstellingen stap voor stap 2 Samenstellingen met water 3 Samenstelling of niet 4 Samenstelling of niet in context 5 Samenstellingen in een tekst 6 Lange samenstellingen maken 7 Samenstellingen	Lees de vraag en vul het juiste antwoord in. Lees de vraag en kies het juiste antwoord. In welke rij hoort dit woord? Kies de juiste rij. Lees de vraag en kies het juiste antwoord. Wijs de samenstellingen aan in deze tekst. Lees de vraag en kies of typ het juiste antwoord. Lees de vraag en kies het goede antwoord.
D Woorden met achtervoegsels	1 Bijvoeglijk naamwoord op -baar 2 Zelfstandig naamwoord op -ing 3 Zelfstandige naamwoorden op -ing 4 Bijvoeglijk naamwoord op -loos 5 Bijvoeglijk naamwoord op -achtig of -ig 6 Persoonsnamen afleiden 7 Vrouwelijke persoonsnamen afleiden 8 Beschuit met muizen 9 Woorden met achtervoegsels	Maak van elk werkwoord een bijvoeglijk naamwoord op -baar. Maak van elk werkwoord een zelfstandig naamwoord op -ing. Kies de tien werkwoorden waar je een zelfstandig naamwoord op -ing van kunt maken. Kies de woorden waar je een woord op -loos van kunt maken. Plaats elk woord in de juiste rij. Wis de streepjes en typ een cijfer. Wis de streepjes en typ een cijfer. Wis de streepjes en typ een cijfer. Lees de vraag en kies of typ het juiste antwoord.
E Woorden met voorvoegsels	1 Werkwoord met ver- 2 Tegenstellingen met on- 3 Bijvoeglijk naamwoord met on- en -baar 4 Woorden met her- 5 Versterkte woorden 6 Woorden uitkleden 7 Woorden met voorvoegsels	Kies de woorden die gemaakt zijn van een bijvoeglijk naamwoord. Bij welke woorden bestaat een tegenstelling met on-? Kies de juiste rij. Vul het juiste woord in. Bij welke woorden betekent her opnieuw, weer of anders? Kies de juiste rij. Kies de versterkte bijvoeglijk naamwoorden? Let op het werkwoord en vul het juiste woord in. Lees de vraag en kies of typ het juiste antwoord.
F Thema: Opleiding en beroep	1 Beroepen in beeld (*) 2 Teksten over beroep en opleiding 3 Uitdrukkingen over beroepen 4 Vaktaal 5 Lange beroepsnamen 6 Wat je kunt worden 7 Dezelfde plaatjes (*)	Je hoort de naam van een dier. Wijs het juiste dier aan. Lees de vraag en kies het juiste antwoord. Wijs de juiste betekenis aan. Probeer tot het goed is. In welke rij hoort dit woord? Lees de vraag en vul het juiste antwoord in. Wijs de juiste betekenis aan. Probeer tot het goed is. Zoek steeds twee dezelfde dieren.

	8 Grondwoord kiezen 9 Over beroepen en opleidingen	Lees de vraag en kies of typ het juiste antwoord. Lees de vraag en kies of typ het juiste antwoord.
G Thema: Handel en economie	1 Bedrijven in beeld (*) 2 Teksten over economie 3 Teksten over handel 4 Uitdrukkingen uit de handel 5 Consumptie 6 Synoniemen van handelswoorden 7 Familiewoorden invullen 8 Over handel en economie	Je hoort de naam van een soort bedrijf. Wijs de juiste afbeelding aan. Lees de vraag en kies het juiste antwoord. Lees de vraag en kies het juiste antwoord. Wijs de juiste betekenis aan. Probeer tot het goed is. Vul op elke open plaats een passend woord in. Koppel tien woorden aan tien synoniemen. Let op het werkwoord en vul het juiste woord in. Lees de vraag en kies of typ het juiste antwoord.
H Thema: Verzorging	1 Verzorging in beeld (*) 2 Teksten over jeugdzorg 3 Teksten over ouderenzorg 4 Specialisten 5 Emoties (*) 6 Etiketten plakken 7 Woord aan omschrijving koppelen 8 Uitdrukkingen uit de zorg 9 Zorgwoorden	Je hoort de naam van een dier. Wijs het juiste dier aan. Lees de vraag en kies het juiste antwoord. Lees de vraag en kies het juiste antwoord. Klik eerst op een groen vak. Een blauw vak hoort erbij. Klik ook op dat vak. Luister goed en wijs de juiste emotie aan. Vul op elke open plaats een passend woord in. Welk woord past bij deze omschrijving? Wijs de juiste betekenis aan. Probeer tot het goed is. Lees de vraag en kies of typ het juiste antwoord.
I Thema: Techniek	1 Gereedschap en apparaten in beeld (*) 2 Techniek in het vmbo 3 Werken in de techniek 4 Uitdrukkingen uit de techniek 5 Afleidingen van woorden op -eren 6 Tegenstellingen in de techniek 7 Omschrijving aan woord koppelen 8 Dezelfde plaatjes (*) 9 Techniekwoorden	Je hoort de naam van een dier. Wijs het juiste dier aan. Lees de vraag en kies het juiste antwoord. Lees de vraag en kies het juiste antwoord. Wijs de juiste betekenis aan. Probeer tot het goed is. Let op het werkwoord en vul het juiste woord in. Klik eerst op een groen vak. Een blauw vak hoort erbij. Klik ook op dat vak. Welke omschrijving past bij dit woord? Zoek steeds twee dezelfde dieren. Lees de vraag en kies of typ het juiste antwoord.
J Thema: Horeca	1 Producten en gerechten (*) 2 Prijswinnaars in de horeca 3 Werken in de horeca 4 Handelingen in de horeca (*) 5 Uitdrukkingen over voeding 6 Vormen van horecawoorden 7 Frans leenwoord of niet 8 Woord aan omschrijving koppelen 9 Horecawoorden	Je hoort de naam van een product of gerecht. Wijs dat aan. Lees de vraag en kies het juiste antwoord. Lees de vraag en kies het juiste antwoord. Je hoort de naam van een handeling. Wijs het juiste plaatje aan. Wijs de juiste betekenis aan. Probeer tot het goed is. Lees de vraag en kies of typ het juiste antwoord. In welke rij past dit? Wijs de juiste rij aan. Welke omschrijving past bij dit woord? Lees de vraag en kies of typ het juiste antwoord.

De rubrieken toegelicht

Woorden 2F bevat 87 oefeningen, één totaaltoets en twee deoltoetsen. De totaaltoets heeft 40 variabele vragen en hierin komt de hele stof aan de orde. De deoltoetsen bevatten elk 30 wisselende meerkeuzevragen en bevragen elk een deel van de stof (rubriek A t/m E en F t/m J). In de oefenstof zijn 12 verschillende oefenvormen gebruikt, namelijk: *Rijen*, *Stenen*, *Open vraag*, *Meerkeuze3*, *Meerkeuze 4*, *Meerkeuze 6*, *Wijs aan in tekst*, *Plaats woord*, *Koppels*, *Wijzig tekst* en *Koppelpuzzel*.

Rubriek A: Het Digitale Woordenboek

In deze rubriek leert de leerling het Digitale Woordenboek te gebruiken. Dit woordenboek is ontwikkeld ter ondersteuning van de Numo taal- en rekenprogramma's. Het woordenboek is alleen te gebruiken bij oefeningen. Bij toetsen komt de knop om het woordenboek op te roepen niet in beeld. Een nieuwe optie in het woordenboek is dat er ook gezocht kan worden op woorddelen, bijvoorbeeld *-(e)ling*, *-ster*, *-aard*, wat gebruikt kan worden bij het ontleden van woorden. In de eerste oefening van rubriek A gaat het erom wat je moet doen om een woord te vinden, wat je allemaal in het woordenboek aantreft, hoe je woordverzamelingen tevoorschijn kunt laten komen etc. Bij de tweede oefening moeten concreet gegevens worden opgezocht. De derde oefening werkt met plaatjes en besteedt aandacht aan homoniemen. Voor de vierde oefening is raadpleging van het woordenboek nodig bij het vaststellen van de betekenis van synoniemen. De vijfde oefening gaat over homoniemen, homofonen en synoniemen, en over letterlijk en figuurlijk taalgebruik. In de een-na-laatste oefening moeten taaluitingen worden gesorteerd in letterlijk of figuurlijk en de laatste oefening bevat alle stof die behandeld is en die ook in de toetsen aan de orde komt.

Rubriek B: Woord en context

Met 'context' worden bedoeld de omgeving van een woord in een woord, en de omgeving van een woord in een zin en in een tekst. Het raadplegen van een woordenboek is namelijk niet het eerste wat je doet als je een moeilijk en onbekend woord tegenkomt. Voor de hand ligt dat je eerst let op opbouw van het woord zelf en vervolgens op de context waarin het woord gebruikt is en dat je probeert die betekenis daaruit af te leiden. Oefening B1 gaat over familiewoorden. Dat zijn werkwoorden, woorden die tot dezelfde 'familie' horen, maar tot verschillende woordsoorten, bijvoorbeeld: *produceren*, *product* en *productief*. Een van de familiewoorden is steeds gegeven, een ander familiewoord moet daarvan worden afgeleid. De oefeningen B2 t/m B4 gaan over het herkennen van woorden in andere woorden (bijvoorbeeld het woord 'blank' (leeg) in 'blanco') en het herkennen van Griekse en Latijnse woorddelen in woorden (bijvoorbeeld 'archoe' en 'audio'). Oefening B5 gaat over het afleiden van een woordbetekenis uit de ruimere context van een zin en B6 en B7 uit de nog ruimere context van een tekst. In de meerkeuzeoefening B8 komt alle stof van de rubriek weer samen.

Rubriek C: Samenstellingen

Rubriek C gaat helemaal over samenstellingen. In de eerste oefeningen leert men dat bij een samenstelling het laatste woorddeel altijd het belangrijkste is en dat het verband tussen dat grondwoord en de delen die ervoor staan heel verschillend kan zijn. C3 en C4 gaan over de spelling van samenstellingen (altijd aan elkaar vast) en het verschijnsel 'versteende samenstelling' waarvan de betekenis niet kan worden afgeleid uit die van de afzonderlijke woorden. In oefening C5 moeten samenstellingen in een tekst worden aangewezen en wordt in de uitlegschermen aandacht besteed aan het verschil tussen samenstelling en afleiding. In C6 moet aan de hand van een omschrijving een samenstelling worden gemaakt en in C7 komt alle stof van de rubriek weer terug in een meerkeuzeoefening.

Rubriek D: Woorden met achtervoegsels

Rubriek D gaat over woorden met achtervoegsels. Dat kunnen afleidingen zijn (de woordsoort verandert door het achtervoegsel) of verbuigingen of vervoegingen (de woordsoort verandert niet). D1 t/m D3 gaan over het afleiden van woorden op –baar en -ing. Oefening D4 is een stenen-oefening waarin tien zelfstandige naamwoorden aangewezen moeten worden waarvan een bijvoeglijk naamwoord op –loos kan worden gemaakt. D5 gaat over het afleiden van bijvoeglijk naamwoorden op –achtig en –ig en D6 en D7 gaan over het afleiden van mannelijke en vrouwelijke persoonsnamen. In D8 is er aandacht voor het interessante verschijnsel dat van sommige zelfstandige naamwoorden alleen een verkleinwoordvorm bestaat (liflafjes, poffertjes), of dat de verkleinwoordvorm een specifieke betekenis heeft (etentje, toetje). In oefening D9 (deels in open-vraag-vorm, deels in meerkeuzevorm) komt alle stof van deze rubriek weer bij elkaar.

Rubriek E: Woorden met voorvoegsels

Rubriek E gaat over woorden met voorvoegsels. Dat kunnen afleidingen zijn (de woordsoort verandert door het voorvoegsel) of verbuigingen of vervoegingen (de woordsoort verandert niet). Het gaat om de productieve woordvorming van werkwoorden met ver (verarmen = armer worden) in oefening E1, het vormen van tegenstellingen met on (dankbaar-ondankbaar) in E2. In E3 worden woorden gevormd met een voor- en achtervoegsel (on- en –baar), het vormen van werkwoorden met her- (weer/nieuw) in E4. Oefening E5 gaat over het gebruik van verschillende voorvoegsels om bijvoeglijke naamwoorden te versterken (supergaaf, oerdegelijk). In E6 moeten al dan niet samengestelde woorden met een of meer voor- of achtervoegsels worden ‘uitgekleed’ tot het grondwoord overblijft. Daarin komt de stof al een beetje bij elkaar en de laatste oefening van de rubriek gebeurt dat nog eens.

Rubriek F: Opleiding en beroep

Rubriek F is het eerste thematische rubriek. De informatie die in de voorgaande rubrieken is aangeleerd, kan hier worden toegepast en herhaald. Ook wordt er af en toe een nieuw onderwerp behandeld. Begonnen wordt met een eenvoudige oefening waarin telkens een bepaald beroep aangewezen moet worden. In F2 komen enkele teksten langs over opleiding en beroep, waarin de betekenis van gemarkeerde woorden moet worden afgeleid uit de context. Elk thema-rubriek bevat één oefening over uitdrukkingen, in dit geval uitdrukkingen die iets met opleiding of beroep te maken hebben. Dat is oefening F3. In F4 wordt aandacht gevraagd voor het verschijnsel vaktaal. In dit geval vaktermen die in de bouw of in het kappersvak gebruikt worden. In F5 moeten lange woorden worden samengesteld en ingetypt aan de hand van een omschrijving. In F6 moeten beroepsnamen gekoppeld worden aan omschrijvingen. F7 is een memoryoefening met plaatjes van beroepen. In F8 moet gekozen worden wat het grondwoord is van een lang (samengesteld) woord en in F9 komt alles weer bij elkaar in een overkoepelende oefening.

Rubriek G: Economie en handel

Rubriek G gaat over Economie en Handel, een vakrichting waar veel mbo'ers voor worden opgeleid. Er wordt opnieuw begonnen met een eenvoudige oefening waarin in dit geval de afbeelding van een soort bedrijf moet worden aangewezen. In G2 en G3 komen teksten langs die met het thema te maken hebben en waarin de betekenis van gemarkeerde woorden moet worden afgeleid uit de context. Oefening G4 gaat over uitdrukkingen die iets met het thema onderwerp te maken hebben en in G5 moeten voor elke open plaats in een tekst een passend woord gekozen worden. G6 is een koppelpuzzel waarin telkens voor een handelswoord een synoniem gekozen moet worden. In G8 moeten familiewoorden worden afgeleid die iets met economie en handel te maken hebben en in G9 komen alle belangrijke woorden, begrippen en uitdrukkingen nog eens langs in een meerkeuzeoefening.

Rubriek H: Verzorging

Een belangrijke sector in het vmbo en het mbo is Verzorging. Daar worden leerlingen opgeleid voor allerhande verzorgende beroepen. In H1 komen in afbeeldingen veel van deze beroepen langs, evenals allerlei handelingen

die daar moeten worden verricht. In H2 worden enkele teksten over ouderenzorg doorgenomen en H3 gaat over jeugdzorg. H4 is een koppelpuzzel over kwalen en problemen en de specialist bij wie je daarvoor moet zijn. In H5 moeten afbeeldingen van emoties worden aangewezen en H6 gaat over de woorden waarmee mensen soms getypeerd worden (blaaskaak, boekenwurm). In H7 moet een woord gekoppeld worden aan een omschrijving. Oefening H8 gaat over uitdrukkingen die iets met zorg te maken hebben en H9 is weer een overkoepelende oefening.

Rubriek I: Techniek

Een andere, zeer belangrijke sector in het vmbo en het mbo is Techniek. Daar worden leerlingen opgeleid voor allerlei technische beroepen. In I1 komen in afbeeldingen van gereedschappen en apparaten langs. In I2 worden teksten behandeld over Techniek in het vmbo en I3 gaat over werken in de techniek. I4 is een koppeloefening over uitdrukkingen die iets met techniek te maken hebben. Oefening I5 gaat over werkwoorden die op –eren eindigen en waarvan je op allerlei manieren een zelfstandig naamwoord kunt maken (-ing, -ie, -ator, -eur, -age). De oefeningen I6 en I7 gaan over tegenstellingen en omschrijvingen van techniekwoorden, I8 is weer een memory-oefening en I9 overkoepelt de stof van dit thema.

Rubriek J: Horeca

De laatste beroepsrichting die in dit programma als thema langskomt is Horeca. J1 werkt weer met plaatjes en gaat over producten en gerechten. In J2 komen twee teksten langs over prijswinnaars in de horeca en J3 gaat over werken in de horeca. J4 werkt opnieuw met foto's en gaat over handelingen in de horeca. J5 is een koppeloefening over uitdrukkingen die iets met de horeca te maken hebben. Oefening J6 gaat over de vormen die horecawoorden kunnen hebben. J7 gaat over Franse leenwoorden die in de horeca veelvuldig gebruikt worden, J8 is weer een koppeloefening en J9 overkoepelt de stof van dit thema.

Achtergrondinformatie

Achtergronden van Woorden 2F

Vanwege de zorg over het kennisniveau van taal en rekenen formeerde het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen een Expertgroep Doorlopende Leerlijnen Taal en Rekenen. Deze expertgroep (commissie Meijerink) kreeg als opdracht om te adviseren wat leerlingen op het gebied taal en rekenen moeten kennen en kunnen op verschillende momenten in hun onderwijs carrière. Het resultaat is beschreven in het rapport 'Over de drempels met taal en rekenen' (2008). In dit advies formuleert de Expertgroep:

- 'doorlopende leerlijnen' die ervoor zorgen dat het onderwijsresultaat van de ene sector naadloos aansluit op dat van de andere;
- 'referentieniveaus' met beschrijvingen van kennis en vaardigheden die leraren houvast bieden voor het bepalen, volgen en stimuleren van de ontwikkeling van leerlingen.

Het advies bestaat uit een hoofdrapport en voor zowel taal als rekenen een deelrapport. De rapporten zijn te downloaden vanaf de site van de Stichting Leerplanontwikkeling (www.slo.nl).

Drempels

Het rapport van de Expertgroep Meijerink geeft aan wat leerlingen op belangrijke momenten in hun schoolloopbaan moeten kennen en kunnen. Deze belangrijke momenten worden ook wel 'drempels' genoemd en behelzen de overgangen tussen basisonderwijs, vmbo, havo, mbo, vwo, hbo en universiteit. Als leerlingen deze drempels makkelijker kunnen nemen, hebben ze meer kans op een optimale schoolloopbaan. Om ze hierbij te helpen, heeft de Expertgroep beschrijvingen van vier niveaus geformuleerd: 1F, 2F, 3F en 4F. Deze niveaus beschrijven de kennis en vaardigheden die de leerlingen op de drempelmomenten moeten beheersen.

Niveau	Fundamentele kwaliteit	Drempel
1F	Eind primair onderwijs	Van po naar vo
2F	Eind vmbo	Van vo fase 1 naar vo fase 2 / van vmbo naar mbo
3F	Eind mbo-4 en havo	van vo en mbo naar hbo
4F	Eind vwo	van vo naar wo

Domeinen

In het rapport 'Over de drempels met taal' onderscheidt de Expertgroep vier domeinen: (1) mondelinge taalvaardigheid, (2) lezen, (3) schrijven en (4) taalbeschouwing (grammatica) en taalverzorging. Het referentiekader Nederlandse taal voor het domein begrippenlijst en taalverzorging op de basisschool is door de SLO uitgewerkt in een rapport Leerstoflijnen begrippenlijst en taalverzorging. Eveneens te downloaden vanaf de site van de SLO. Woordkennis is geen afzonderlijk domein, maar vormt de basis voor de mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid. De stof van Woorden 2F kan worden ingezet als ondersteuning van deze vaardigheden.

Het belang van woordenschatverwerving

Woordenschatverwerving is zonder meer het belangrijkste onderdeel van het leren van een taal. Een taalleerder moet zich op vier verschillende niveaus bekwamen:

- op het gebied van de klanken en de letters;
- op het gebied van de woordkennis;
- op zinsniveau (grammatica en zinsbouw);

- op het niveau van de geschreven of gesproken teksten.

Woordkennis vormt de spil van deze reeks: klanken en letters worden gecombineerd tot woorden; woorden worden op hun beurt gecombineerd tot zinnen, en zinnen tot teksten. Bij het overdragen en begrijpen van teksten zijn woorden essentieel. Nederlandse kinderen die instromen in het basisonderwijs, kennen meestal al zo'n 2.000 à 3.000 woorden (Verhallen & Verhallen, 1994). Dat geldt niet voor allochtone kinderen. Hun aanvankelijke achterstand op dit gebied wordt tijdens de schoolloopbaan nog groter, ténzij de school veel prioriteit geeft aan het vocabulaireonderwijs. Anderstalige leerlingen moeten op school een taal leren, terwijl ze tegelijkertijd via die taal toegang moeten krijgen tot de kennis die wordt onderwezen. Te weinig aandacht voor woordverwerving betekent daardoor ook een oplopende achterstand bij de andere vakken en vakonderdelen. Woorden 2F kan een bijdrage leveren aan het inlopen van de achterstand die leerlingen op het gebied van de woordkennis hebben.

Keuze voor de woorden

Moeilijkheid van woorden is niet voor iedereen gelijk. Eén van de factoren die bepaalt hoe moeilijk een woord is, is de frequentie waarin het woord voorkomt. Verder worden woorden moeilijker naarmate ze: abstracter zijn; formeler zijn; langer zijn; vervoegd of verbogen zijn; samengesteld zijn; figuurlijk gebruikt zijn; onderdeel van een (idiomatische) uitdrukking zijn; horen in een bepaald (sociaal) register en/of gaan over dingen die verder weg liggen. Bij het kiezen van de in Woorden 2F behandelde woorden is gebruikgemaakt van de Streefwoordenlijst voor de Basisvorming (herziene versie van 2010). Dat is een lijst van de meest voorkomende woorden in lesmateriaal voor de eerste twee jaren van het voortgezet onderwijs. De lijst bevat dus woorden die idealiter bekend zijn bij de doelgroep waar Woorden 2F zich op richt, wat echter in de praktijk lang niet altijd het geval is. De lijst is ontwikkeld door het Cito en het Expertisecentrum taal, onderwijs en communicatie (Etoc). De lijst geeft een indicatie van de moeilijkheid van woorden (1 t/m 5), onder andere gebaseerd op het oordeel van een groot aantal docenten. Moeilijkheid 5 vonden deze docenten te moeilijk voor de doelgroep. Die woorden hebben we dus niet gebruikt. Woorden met moeilijkheid 1 of 2 worden geacht bij verreweg de meeste leerlingen wel bekend te zijn. In Woorden 1F hebben we ons vooral gericht op woorden met moeilijkheid 3 of 4, terwijl in Woorden 2F vooral woorden met moeilijkheid 4 gekozen zijn. Volgens de docenten zijn dat woorden die 'moeilijk' zijn voor vmbo-leerlingen. Opvallend is dat dat vaak lange, samengestelde woorden en afleidingen zijn. Kennis op het gebied van woordvorming is dus buitengewoon relevant voor het kunnen begrijpen van deze woorden. Er wordt daarom veel aandacht besteed aan het ontleden van samengestelde woorden. Daarnaast wordt er gekeken naar een aantal andere aspecten van woordvorming, zoals het gebruik van voor- en achtervoegsels en verbuigingen van woorden. Het was echter ondoenlijk om alle woorden te behandelen met moeilijkheid 4, we moesten keuzes maken. Die hingen samen met de woordvormingsverschijnselen die we wilden uitleggen en de vijf thema's waar we voor gekozen hebben (opleiding en beroep, handel en economie, verzorging, techniek, en horeca). Voor een opsomming van de meer dan 2.000 woorden die meer of minder uitgebreid behandeld worden in Woorden 2F, zie de woordenlijst.

Woordenlijst

In Woorden 2F worden de volgende 2191 woorden meer of minder uitgebreid behandeld:

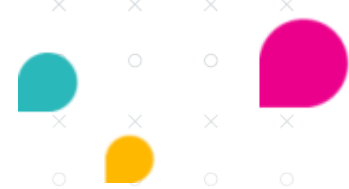
ambitie - ambitieus - amerikaan - anaal - analfabeet - angsten - angstvallig - anoniem - anonimisering - anti-autoritair - antibioticum - antiekerig - antilope - antistoffen - anus - apenkop - app-ontwikkelaar - apparaat - apparaatje - apparaten - appel - appelen - appeltaart - appeltje - appontwikkelaar - appen - arbeid - arbeidsongeschikte - arbeidsvoorwaarden - archeologie - artiesterig - asiel - asielzoeker - asociaal - aubergine - audioloog - auditief - autobandenfabrikant - automatisch - azijn - azijnachtig - baarmoeder - baarmoederlijk - baas - baat - bacterie - bacteriën - baldadig - balen - baliemedewerker - balk - ballon - ballonachtig - bananenspin - band - bang - bangerd - bangig - bank - bankieren - barcode - barones - basis - basisbehoefte - bazig - bebossen - bedacht - bedelen - bedelaar - bedelaarster - bedelares - bedelarij - bedenken - bedrag - bedriegen - bedrijf - beestachtig - beetje - begeleiden - beginneling - beginnen - beginner - begroting - begroten - behaaglijk - behandelen - behandeling - beheersen - beheersing - behelpen - behoefte - behoeften - bejaarde - bekijken - bekleden - beklemtonen - bekostiging - belang - belasten - belasting - belastingadviseur - beledigd - beleefd - belemmering - beluchten - bemiddelaar - bemiddelen - benadelen - benzine - beoordelen - bepalen - beperken - beperking - beplanting - bereid - bereidheid - bereikbaar - bereiken - berekenen - beroep - beroepsopleidingen - beschadiging - bescherm - beschermeling - beschermen - bescherming - beschikbaar - beschildering - beschrijf - beschrijving - beslagkom - besluiteloos - besmetten - bespreekbaar - bespieden - bespreekbaar - bestaande - bestaat - besteden - bestedingen - bestemd - bestraten - bestrijding - bestuderen - besturen - betaald - betalen - betaling - betekenis - betekenis - betreft - betten - beurswaarde - bevolking - bewegen - bewegen - beweging - bewegingsloos - bewoonbaar - bewust - bezig - bezit - bezorgd - bibliotheekmedewerker - bij - bijen - bijhouden - bijkomstig - bijleren - bijpunten - bijvoeglijk - binnenkomen - biogas - biografie - biologie - biotechniek - biscuit - biseksueel - blaaskaak - blancheren - blanco - blazen - bleek - blessure - blijf - blijmoedig - blijvende - blik - blikachtig - bloed - bloedtransfusie - bloem - bloemen - blufkont - board - bodem - boeken - boekenwurm - boer - boeren - boiler - bolvormig - bonen - boon - boontje - boontjes - boor - boosheid - bord - boren - borrel - borst - borstel - borsten - borststuk - bot - boter - bouillon - bouwen - bouwwerk - bovenarm - braden - branden - braverd - braziliaan - breken - brooddeeg - broodkastje - brouwen - brunch - buigen - buik - buiten - buitenaf - buitenbeentje - buitenkant - buitensluiten - buitensluiting - bureaucratie - burgemeester - buurt - calculeren - camera - camouflage - cardiogram - cardioloog - carrosseriebouwer - centraal - centreren - champagne - chaotisch - charlatan - charmeur - chef-kok - chemicus - chemische - chronometer - circulatie - cirkel - citroenen - claustrofobie - clip - codicil - collega - combinatie - commentator - communicatie - communicatief - communiceren - compliment - computer - computerzaken - concentratie - concentreren - condenseren - conditioner - constructeur - constructie - constructiewerker - construeren - consumeert - consumenten - consumptie - contact - contant - controle - controleer - controleerbaar - cool - correspondentie - correspondentie - corrigeerbaar - coupe - courgette - creatieveling - croissant - cruise - crème - culinair - culturen - cv-ketel - daadwerkelijk - daalder - daar - daarna - dag - dagen - dak - daken - dakkapel - dan - dapper - darmproblemen - accuschroevendraaier - akkerbouwer - betonschaar - bloemist - boorkop - canteren - conducteur - duimstok - deel - elektromonteur - deelname - deftig - deftige - gatenzaag - degelijk - houtbewerker - inbussleutel - katrol - kettingzaag - klopper - kniptang - lasser - manager - demarrage - melkveehouder - metselaar - montage - monteerbaar - monteren - oliekan - opperman - postbesteller - derde - receptionist - ringsleutel - dermatoloog - dertien - dertig - desinfecteren - deskundig - slijpmachine - soldeerbout - spanningsmeter - dessert - stukadoor - detailhandel - details - timmerman - tuinbouwer - deur - verfabrander - verspaner - visagist - voeger - waterpomptang - wegwerker - dezelfde - dichtbij - dienaar - dienst - diensten - dienen - diep - dieper - dievegge - diggelen - dijken - diner - diode - diploma - direct - directrice - discrimineren - distribueren - distributie - diëtist - documenten - dof - dokter - dolk - dolkstoot - dommerd - dommerik - dompelen - dompteuse - doodgaan - doof - doofheid - dooien - doorberekenen - doorberekening - doordouwer - doorgegeven - doorgeven - doorhalendoorhaling - doorhaling - doorslaggevend - doorsnee - doorverkochte - doorzichtig - doppen - dorpel - downloaden - draagbaar - draaikont -

dragen - drankje - drempel - dresseren - dressuur - driedelige - driejarige - driekleurendruk - drijfmat - dringt - drogen - dronken - droog - droogmaken - druifoor - druip - druipsteengrot - druivenplukker - druivensuiker - drukte -.dtp - duidelijk - duister - duurkoop - duurzame - dwarsstreepje - economisch - econoom - eczeem - edelsmid - eekmedewerk - eelt - eenheden - eenmalig - eenmanszaak - eerbaar - eerlijk - effenen - eidooiers - eieren - eigen - einde - eindeloos - eindigen - elektriciteit - elektriciteitscentrale - elektrisch - elektronicus - element - elkaar - elleboog - ellendige - emailleren - energie - enkele - enorme - enquêteur - enthousiast - entreeopleiding - ergens - erin - ernaast - ernstige - eronder - erop - erover - eruitziet - ervaart - ervaring - ervoor - erwten - essays - etalages - etaleur - etentje - etikettering - europa - evenementen - evenwijdige - exburgemeester - examen - expansievat - explodeerde - explosief - exterieur - extra - eyeliner - fabricage - fabriceren - fabriek - factuur - families - fantasie - feestdagen - fel - feliciteren - figuurlijk - fileren - financieel - financiert - finetunede - finetuneden - flamberen - flauw - flesvoeding - flip - fobie - fooi - foutloos - fraaier - franse - frezer - fris - frituren - front-office - functie - functies - fut - futloos - fysiotherapeut - föhnen - gaaf - gaar - garanderen - gasmeteropnemer - geaccepteerd - gebeuren - gebied - geboeid - gebogen - gebracht - gebruiken - gebruiksgoederen - gebruikt - gecontracteerde - gecrediteerde - gedachte - gedraagt - gedrag - geelachtig - geest - geestdriftig - geestelijke - gefinancierde - gegeten - gegevens - gehaald - gehakt - gehandicapten - gehandicaptenverzorger - gehecht - geheel - geholpen - gehoorspecialist - gekocht - gelden - geldontwaarding - gelegen - gelegenheid - geleiden - geleverd - gelezen - geliefd - geloof - geluid - geluidloos - gelukkig - gelukspoppetje - gemaakt - gemakkelijk - gemeentes - gemenerd - gemiddeld - gemiddelde - geneesmiddel - generator - genomen - geografie - geologie - georganiseerd - gereanimeerd - gerecht - gerechten - gereedschap - geriater - gericht - geschikt - geschoten - geschroefd - geslachten - geslachtsnaam - geslagen - gesneden - gespaard - gespreid - gestort - gestraft - getallen - geurend - geval - gevallen - gevarieerd - gevoelens - gevoelig - gevoelloos - gevonden - geweten - gewetenloos - gewicht - gewichtloos - gewichtsproblemen - gewijd - gewin - gewone - gewoon - gewoonlijk - gewoonte - gezag - gezellig - gezichten - gezond - gezoogd - geëxporteerde - gierigaard - gieten - giftigheid - gladde - gladstrijken - glanzend - gleuf - globalisering - globe - gloednieuw - goederen - goedkoop - goedkope - golfengte - golven - gooien - goud - gouden - goudmijn - grafiek - graten - gratis - grijpen - grijsaard - grillen - groeien - groente - groentemengsel - groenvoorziening - groep - grof - grond - grondig - grondstewardess - grondverzet - grootgrondbezitter - grot - gulden - gynaecoloog - haar - haarstukje - handel - handelaar - handen - handig - handigheidje - handmatig - handtekening - hardloopster - hartspecialist - hartstochtelijk - hartziekten - heden - heelal - heftig - hekel - helder - helemaal - helikopter - helpdeskmedewerker - helpende - herbarium - herbebossen - herbeginnen - herberg - herbergen - herbestraten - herboren - herbouwen - herdenken - herder - heren - herenfiets - herenigen - herenkledingverkoper - herexamen - herfstig - hergebruiken - herhaal - herhalen - herindelen - herinneren - herkenbaar - herleiden - hermelijn - hernieuwen - herontdekken - heropvoeden - herordenen - heroveren - heroïne - herroepen - herschrijven - hersenbloeding - hersenen - hersenspoelen - hertenbout - hertenjacht - hertrouwen - hervatten - herverdelen - hervormen - herzien - lasapparaat - meetlint - hetzelfde - hevig - hevigheid - hijsapparaat - hijsen - hip - hitte - hoekig - hoeveelheid - honger - honing - hoofdingrediënt - hoofdpijnpoeder - hooi - hopje - hormonen - houtbewerkingsmachine - houterig - hovenier - hufter - huid - huisdier - hulpverleningsorganisaties - huur - hydraulisch - hypermodern - idealen - idee - ijsbergsla - ijsje - ijzer - immobiliteit - import - improductief - improviseren - inaccuraat - inademen - inbedroefd - incompetent - indelen - indrukwekkende - inenten - inflatie - informatie - informatief - ongelukkig - ingericht - ingewikkelde - ingewilligd - ingezegend - initiatief - injecteren - inkomen - inkomsten - inkoop - inkoopprijs - inktvissen - inpakken - inrichting - inschakelen - inschrijven - inschrijving - inspanning - inspecteur - inspectrice - inspuiten - installateur - installatie - installeren - intelligent - intelligentie - intercity - intercom - intermenselijk - internationaal - internist - intiem - intriest - introductie - invalkracht - investering - invloed - inzenden - inzending - inzending - inzoomen - inzoomt - ipad - irrigatie - irritante - irritatie - isolatie - isolator - isoleren - jen - jeuk - jeuken - jongerenwerker - juwelier - kak - kakker - kalf - kalfsvleeskroket - kalk - kalkbak - kalkskelet - kamp - kamvormige - kanoën - kans - kant - kanten - kaping - kapen - kapitalist - kapper - kapster - karaf - karakter - katachtig - katalysator - kater - katrol - kattengespin - keilbout - kenmerkend - kennis - ketel - keuring - keuringsdienst - keuzes - kier - kiespijn - kiezen - kijken - kijker - kil - kinderloos - klaarmaken - klanten - klap - klas - kleding - kleinkind - klem - kleurloos - klezoor - klier - klopboor

- kloppen - kluzenaar - kluzenaarster - kluns - knaagdieren - knettergek - kniebroek - kno-arts - knoflook - knollen - knop - knotsvormige - koekoek - koelen - koelkast - koers - koffer - koffertje - kok - koken - kokend - komisch - kool - koopkracht - kooplustig - koopovereenkomst - koorts - kopborststuk - koploper - koppelen - korfbalster - korrels - kosten - kostwinster - koudbloedig - kousenband - kozijn - krediet - krijt - krimpen - kringloop - kritiek - krokant - krokodillen - krom - kromgroeien - kruien - krul - krullen - kuip - kunst - kunstmatig - kunstmatige - kunt - kussen - kwaad - kwaal - kwaliteit - kwart - kwijt - kwijten - laagje - laagst - laat - laatste - lab - label - laborant - lachen - laf - lager - lamlendig - lampje - landschapsschilder - langoustine - langwerpige - langzaam - lassen - last - lasten - lastpak - laswerkzaamheden - lat - latei - leden - leer - leerachtig - leesmoeder - leest - legitimering - legitimeren - leiden - leiding - lekker - lelijk - lelijkheid - lemmeten - lenig - letter - lettergreep - letterlijk - leugenaar - leuk - levende - levensbeschrijving - lever - leveren - leveren-levering - lichaam - lichaamsgrootte - lichaamslengte - lichaamstemperatuur - lichamelijke - licht - liefdeloos - liflafjes - ligging - lijf - lijken - lijst - liner - links - loeiheet - logistiek - lokroep - lolbroek - lonen - longen - lood - loodgieter - loon - loser - losgeld - losmaken - loverboy - luchthaven - luchtverkeersleider - maat - machinaal - machines - machinist - macho - macht - machteloos - machtigen - mager - maggiblokjes - manier - manieren - manifest - mannen - mantelholte - maritiem - markiezin - markt - markten - martelares - martelen - masseuse - materialen - matig - mayonaise - mbo - mdl-arts - medewerker - medicijn - medische - meegelift - meegemaakt - meerdere - meestal - megacool - megasterk - melk - melkmuil - mening - mensen - menstruatie - mentaal - mentaliteit - mes - messen - metaal - metaalachtig - metalen - metselen - metselsteen - meubelen - microscoop - middel - midden - milieubeschermingsorganisatie - miljoenen - min - minder - minnares - minste - mishandeling - mislukking - mishandelen - mislukken - misstand - modiefotograaf - model - modelbouwer - modellen - modern - moeilijkheden - moeite - moesplant - mogelijkheid - moment - momenten - monden - moning-afterpil - monteer - monteren - moordenaar - moordzuchtig - mortel - motor - mouw - mouwloos - muisjes - muizen - multicultureel - multimiljonair - multiplex - museum - muts - muzikaal - naad - naadloos - naaien - naald - naam - naamwoord - naar - nadeel - nadelen - nadruk - namens - narcose - nat - negatieve - nering - neuroloog - neuropathie - nieren - niet-duurzame - niet-reanimerenverklaring - niveau - noch - nood - normaal - oerdegelijk - oergezellig - oergezond - oerkomisch - oersaai - offerte - officieel - officiële - olie - omgaan - omlaag - omslag - omvang - onaangenaam - onachterhaalbaar - onafwisbaar - onbehaaglijk - onbeleefdheid - onbeperkt - onbereikbaar - onberekenbaar - onbeschermd - onbespreekbaar - onbewoonbaar - onbreekbaar - onbuigbaar - oncontroleerbaar - oncontroleerbaarheid - ondeelbaar - ondenkbaar - onderbreekt - onderdeel - onderdelen - onderdempelen - ondergewaardeerde - onderhandelaar - onderhouden - onderhoudsmonteur - onderwijs - ondiep - ondoordringbaar - ondrinkbaar - onduidelijk - onduleren - oneffen - oneindig - ongeboren - ongelezen - ongelukken - ongeschiktheid - ongeveer - ongevoelig - ongezellig - ongezond - onhelder - onherbergzaam - onherkenbaar - onhoorbaar - onintelligent - onkosten - onkruid - onkruidbestrijding - onmetelijk - onmogelijke - onmuzikaal - onnavolgbaar - onnodige - onredelijke - onrijp - onrust - onstuimig - ontbijt - ontbladeren - ontdekken - ontelbaar - onthoofden - ontluchten - ontmoeten - ontmoeting - ontpitten - ontroerend - ontrouw - ontsluiting - ontsmetten - ontsnapt - ontsteking - ontvangen - ontvetten - ontwerpen - ontwikkelen - ontwikkeling - onuitvoerbaar - onverdedigbaar - onverkoopbaar - onvermijdelijk - onverstaanbaar - onverteerbaar - onvoldoende - onzin - oogarts - oordeel - oorlogvoeren-oorlogvoering - oorlogvoering - oorzaak - ootje - opbouw - opbouwen - opbrengst - opdracht - opdrachtgeefster - opener - opening - opgebouwd - opgenomen - opgeroepen - opgeven - opgevuld - ophaalbrug - ophogen - opkammen - opleiding - opleveren - oplevering - opmaken - opperman - oppervlakte - oproepkracht - opschudding - opstel - opstijven - opvoeden - opwarmt - opwekken - opwinding - opzichtig - ordelijke - ordenen - ordening - orgaan - organisatie - organisaties - organiseren - organismes - orthodontist - ouderdomskwalen - ouderen - ouders - ovenschotel - overal - overbezorgd - overbodig - overduidelijk - overgaan - overgelukkig - overgevoelig - overheadkosten - overige - overlegorgaan - overleven - overschenken - overstap - overstappen - overvaller - overvol - overzetten - paal - paarse - paartijd - padvindster - parallelschakeling - partij - partijloos - passagiers - pedagogisch - pedicure - peer - peil - pepernoot - perfectionering - perfectionist - perfectionistisch - periode - permanenten - persoon - persoonlijke - peul - peulen - peulenschil - peultjes - pianist - piepjong - pijn - pikt - pil - piramide - pistache - pitten - plaatsen - plankje - plasje - plasproblemen - plassen - platte - plegen - ploegen - plug - pluk - plunderaar -

pluriform - pocheren - poeder - poel - poepje - poffertjes - polders - poli - politiewoordvoerder - pomp - pompstok - populair - populariteit - porselein - portie - poten - potje - praatjes - praktijk - praktisch - praten - preadvies - preciezer - prepaid - present - presentatrice - priester - prijs - prijsopgaaf - prijzen - proberen - probleem - procesoperator - produceren - product - producten - productie - productieproces - proeven - profiteer - protegés - protserig - psychologie - psycholoog - publiek - puistjes - punt - puntig - puntjes - quiche - raad - raadsel - raat - raken - rampzalig - ranzig - rapportage - raspen - rassenscheiding - ratatouille - ratel - reactie - reageert - reageren - realisering - realistisch - realiteit - reanimeren - recept - rechts - reclame - redacteur - redactrice - reeks - regelen - regelneef - regels - regisseuse - reisadviseur - reiskostenvergoeding - rekbaar - reken - rekening - rekeningen - renovatie - rente - reorganisatie - repareren - respect - respecteren - retegoed - richting - rietsuiker - rijk - rijken - rijker - rijp - rijst - robbedoes - robot - robotachtig - robots - roddeltante - rol - rolborstel - rolschaatsbaan - roman - romannetje - rook - rotte - rozenblaadjes - ruiken - ruil - ruilmiddel - ruim - ruimen - ruimte - ruimtes - ruit - rullen - rust - rustig - ruzie - saai - saaiig - sabayon - samen - samenstelling - schaadt - schaap - schaapachtig - schaats - schakeling - scharrelei - schattebout - schelpvormen - scheve - schijtlaars - schilder - schim - schimmelen - schimmig - schoenmaker - scholiere - schoon - schoonmaken - schoor - schroef - schroeven - schuim - schuimig - schuine - schuld - schuldbewust - sciencefictionschrijver - seizoen - seizoenskracht - seks - sensationeel - sieraden - signaal - siroop - sjacheraar - sjouwer - slachten - slank - slechtziendheid - slijmcellen - slijmjurk - slim - slimmerd - sloddervos - slons - slonzig - slopen - sluizen - smaak - smakeloos - smal - smeden - smelten - smoorverliefd - snauw - sneeuw - snel - snijden - snijdt - snijplank - snikheet - snipperen - snoepje - sober - sociaal-cultureel - soepel - soms - soort - sop - sparen - spartaan - specialist - specie - spectaculair - speculaasje - speculant - speelster - spektakel - speld - spelshow - spelshowpresentator - sperzieboon - spieren - spionne - spoeling - sponning - sponsoring - sporen - sportieveling - spotgoedkoop - sproeier - sprookje - spruitjes - spullen - staafje - staand - stal - stapeling - stapelen - status - stedeling - steden - stedenbouwkundige - steen - stellen - stenen - sterk - sterrenkundige - sterven - steun - steunbalk - stijfkop - stijve - stinkt - stof - stoffeerder - stoffelijk - stoffelijke - stoffen - stokbrood - stokdoof - stokoud - stollen - stomdronken - stoom - stoot - stoven - straatvol - straatvolleybaltoernooi - streepjes - streepjescode - strekspier - stroom - studenten - studie - stuk - stuken - stuwadoor - stylen - stylist - succes - suiker - suikerkransje - suikerwater - suikerziekte - supergaaf - superlicht - superslank - systeem - systematisch - talgklieren - tandarts - tanden - tandje - tang - tank - tapse - tarief - tastbaar - tasterpoten - taxiede - technicus - techniek - tegelijk - tegenaan - tegenkammen - tegenslagen - tegenstander - tegenstanders - tegenstrijdige - telbaar - telebankieren - telescoop - temperatuur - tering - terpentine - terugkaatsen - tevoorschijn - tevreden - thuis - ti - tientallen - tijdmeting - timmeren - timmert - tip - toedienen - toekomst - toepassing - toeslag - toestand - toestemming - toetje - toets - toevoeren - top - totaal - totaalbedrag - toupet - touw - tovenaar - toverkunst - traagheid - traditioneel - transplantatie - transport - treden - trein - trekken - triceps - triciteitscentrale - triest - troffel - trouw - trouwen - tuinen - tv - tweepersoonshuishouden - twijfelaar - typen - uilskuiken - uitbenen - uitblazen - uitbreiding - uiteindelijk - uiterlijk - uitgaven - uitgesloten - uitgeven - uitgraven - uithollen - uitkeren - uitkering - uitkomen - uitmaken - uitmuntend - uitschelden - uitschuifbaar - uitskuiken - uitslag - uitslijpen - uitspreekbaar - uitstel - uitvinden - uitvoerbaar - uitvoeren - uitvouwbaar - uitwendige - uitwisselen - uitzetten - uitzicht - uitzichtloos - uitzien - uitzoekt - ultrakort - ultralicht - uniform - uploaden - urineren - uroloog - vaardig - vaardigheden - vaart - vaatziektes - vak - vakbondsonderhandelaar - vakgebied - vakje - vakken - vakkenpakket - vakkracht - vallen - vanille - vanzelf - varken - vastgestelde - vasthouden - vastleggen - vastligt - vaststellen - vastzetten - veelvuldig - veer - veertiger - veiling - veld - veralgemenen - veranderen - verandering - verantwoordelijkheid - verarmen - verbaast - verbeter - verbeteren - verbeteringsmogelijkheid - verbindingen - verbleken - verbruiksgoederen - verbruikt - verdedigbaar - verdelen - verdeling - verder - verdere - verdiend - verdienen - verdiensten - verdiepen - verdikken - verdoving - verdriet - verdrietig - verduisteren - verduistering - verdunnen - verenigen - vereniging - verf - verfijnen - verfraaien - verfrissen - vergassen - vergrijzing - vergroot - vergroten - verhinderen - verhitting - verhogen - verhoging - verhouding - verkeersbord - verklaring - verkleinen - verkoopbaar - verkoping - verkopen - verkoper - verkwanselde - verlagen - verlichting - verliefd - verloren - vermageren - vermogen - vernauwing - vernauwen - vernietigende - vernieuwen - vernieuwends - vernieuwing - veroorzaakt - veroveren - verpakking - verpieteren - verplaatsbaar -

verplaatsen - verpleeghuis - verraadster - verrichten - verrijken - verschil - verschillende - versierd - verslaving - versmallen - versnellen - versnelling - versoepelen - verspaner - versplinteren - versplintering - verspreiden - verspreiding - verstaanbaar - verstand - verstandskies - verstelbaar - verstelbare - versted - verstellen - versterken - verstopping - verte - verteerbaar - vertoon - vertraagt - vervelend - verveloos - verven - vervoeging - vervoer - vervormbaar - vervuiling - verwachten - verwachtingen - verwarmen - verwarmingsmonteur - verwerken - verwijderen - verwijdering - verwijzen - verwoestend - verwoesting - verwondingen - verzadigd - verzameling - verzekeraar - verzekerbare - verzekeringen - verzetje - verzoek - verzorgen - verzorging - vetachtig - vicieuze - video - video-afspeelapparatuur - viezerd - viezig - vinaigrette - vinden - virus - visagist - vismarkt - visser - visueel - vlees - vlek - vlekkeloos - vliegtuig - vlinderclip - vloeibaar - vloeistof - vloot - vluchtelingen - vluggerd - voedende - voeding - voedsel - voelertjes - voertuigen - voetverzorging - vogelspin - vogelverslinders - vol - voldoen - voldoende - volgeling - volgen - volgorde - volmaakt - volume - volwassenen - voordeel - voorkomen - voorlopig - vooropleiding - voorrang - voorspelling - voortbeweging - voortdurend - voorwaarden - voorwerp - voorwerpen - voorzichtig - voorzien - voorziening - voren - vorm - vormgeven - vreugde - vreugdeloos - vriendelijk - vrij - vrijetijdsbesteding - vrijstaand - vrijwilligster - vroeger - vroegere - vrouwen - vrouwtjesherten - vrucht - vruchtbaar - vruchtvlees - vullen - waaghals - waard - waarde - waardeloos - waarneembaar - waarnemen - waarop - wajong-uitkering - walnoot - walvis - wandelaar - wandelen - wandeling - wapenstilstand - wapenstilstandsonderhandelingen - war - warboel - waren - wasbenzine - waterbouwer - waterleiding - waterpomptang - waterzoogdier - waterzuiveringsinstallaties - wedstrijd - week - weekdieren - weergave - weersvoorspellingen - wegdoen - wegen - wegkomt - wegslijten - wegsnijden - wegwerker - welzijn - wendbaar - wereldbol - werkelijkheid - werken - werker - werkgever - werkgeversvertegenwoordiger - werking - werkloos - werkloosheid - werkomstandigheden - werkster - werktijden - werkverdeling - werkvoorbereider - wespensteek - wet - wetenschap - wieltje - wijk - wijn - wijsmaken - wijsneus - wild - wildplassen - wildwaterkanoën - willekeurig - winnen - winst - wisselwerking - wissewasje - wolfspin - wolkeloos - wolken - wond - wonderbaar - wonen - woonzorgcentrum - woordsoorten - zaag - zaak - zachtardig - zachtste - zagen - zaken - zakkenvullers - zalm - zand - zeekreeft - zeeman - zeer - zeewater - zeker - zekering - zelfstandig - zenuwpijn - zeskantige - zestiger - zetpil - zeurpiet - ziek - ziektekostenverzekeringsmaatschappij - ziekteverwekker - ziel - zijspan - zilver - zilverachtig - zin - zittenblijver - zoeker - zogeheten - zorg - zorgbudget - zorgeloze - zorgen - zout - zoveel - zuigen - zuinig - zuur - zuurpruim - zwaard - zwaardwalvis - zwanger - zwangerschap - zwezerik